

Η αξία της υπακοής

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Συμβουλές του σεβαστού Γέροντος Ιερομόναχου Εφραίμ Κατουνακιώτη στην αδελφότητα της Ιεράς Μονής ΟΣΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Αγαπημένες μου ψυχές, αισθάνομαι ως προθυμία της ψυχής μου να σας πω δύο λόγια. οι Άγιοι Πατέρες λένε ότι όταν υπάρχουν ψυχές, οι οποίες πρόκειται να ακούσουν, ο Θεός ευλογεί και εκείνον ο οποίος πρόκειται να ομιλήσει. Μακάριοι οι λέγοντες εις ώτα ακουόντων.

Αυτό παρατήρησα κι εγώ χθες το βράδυ στην ψυχή μου: Μου κινήθηκε ή προθυμία να ομιλήσω σε σας, πράγμα το όποιον δεν συμβαίνει στα Κατουνάκια. Όταν έρχεται ένας άνθρωπος στα Κατουνάκια, ή άρρωστο θα με βρει, ή αν θα με βρει στην υγεία μου, μετά από μισή ώρα ομιλίας θα πόνεση το στήθος μου. Δεν μπορώ να ομιλήσω περισσότερο. Αυτό το πράγμα δεν το παρατήρησα εδώ στους πατέρες. Φαίνεται ότι οι ψυχές σας είναι ευνοϊκά διατεθειμένες ενώπιον του Θεού να ακούσουν λόγον άλλου Γέροντος.

Οι παλαιοί Γέροντες μας έλεγαν ότι μακάριος εκείνος ο μοναχός ο οποίος θα διατήρηση τον ζήλο, την φλόγα και την προθυμία πού είχε, όταν ήλθε στις αρχές στο Μοναστήρι, μέχρι τέλος της ζωής του. Μακαριότερος όμως είναι εκείνος ο οποίος θα αύξηση τη φλόγα, την προθυμία, την υπακοή και ότι άλλο επαγγέλλεται ο μοναχικός αγώνας. Διότι όλοι μας αυτό παρατηρούμε: Τον θησαυρό αυτόν πού πήραμε στο Άγιο Βάπτισμα, δυστυχώς πρέπει να το ομολογήσουμε, ότι τον αγνοούμε. Γι' αυτό ραθυμούμε, εύκολα αδιαφορούμε, εύκολα καταφρονούμε. Λέμε,

δεν πειράζει, δεν βαριέσαι, δεν είναι τίποτες. Και φθάνουμε κατόπιν σε πτώσεις.

Όλοι μας ομολογούμε ότι ήλθαμε στο τόπο της μετανοίας μας με ζήλο, με φλόγα, με θερμότητα σαν τον Άθωνα. Όταν, όμως, παρήλθαν μερικά χρόνια 5-10, ο ζήλος αυτός, δυστυχώς από Άθωνα έγινε λεπτόκαρο. Και ή αιτία είναι γιατί λέμε, αυτό δεν πειράζει, αυτό δεν είναι τίποτες, καταφρόνησε το. Όμως το μεγάλο κακό δεν έγινε μεγάλο απότομα. Από μικρό έγινε μεγάλο.

Ένας πατέρας κοσμικός π.χ. όταν αποθνήσκει, μοιράζει την περιουσία του στα πέντε παιδιά του. Αποθνήσκοντας έχει 100 δρχ. Αντιστοιχούν λοιπόν 20 δρχ. σε κάθε παιδί του. ο πρώτος θα πάρη 20 δρχ., ο δεύτερος 20 δρχ. και ούτω καθ' εξής. Στα πνευματικά όμως δεν συμβαίνει το τοιούτον. Όση ευλάβεια έχετε, όση πίστη και αυταπάρνηση και πεποίθηση έχετε στον Γέροντα σας, τόσο και λαμβάνετε. Έχετε 10 βαθμών; 10 βαθμών θα πάρετε. Έχετε 100 βαθμών; 100 βαθμών θα πάρετε ευλογία από το Γέροντα σας. Αυτό το λόγο τον όποιον λέγει ο Χριστός ότι ο δεχόμενος υμάς εις όνομα μαθητού, μισθό μαθητού λήψεται και ο δεχόμενος υμάς εις όνομα προφήτου, μισθό προφήτου λήψεται. Αυτό συμβαίνει και σε μας τους μοναχούς. Όλη μας ή προσοχή να στραφεί στα πνευματικά μας.

Το βράδυ πού θα πάτε να κοιμηθείτε, να κάνετε μια ανασκόπηση πώς περάσατε την ημέρα σας: Μήπως λύπησα τον αδελφό μου, μήπως τον παρήκουσα; Μήπως έμεινα αργός και αδολέσχησε ο νους μου στα μάτια; Οπωσδήποτε κάτι θα βρείτε. Κοίταξε την άλλη μέρα μη το ξανά επαναλάβετε (Αυτό το λέει και ο Άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης). Έπειτα μετά την ακολουθία: Ήμουνα στην ακολουθία ή ήμουνα δεξιά και αριστερά σε μετεωρισμό; Κοίταξε την άλλη μέρα να το διόρθωσης. Φρόντισε να μην επαναληφθεί, διότι το «δεις εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού» λένε οι αρχαίοι ημών πατέρες.

Παρακολουθήσετε το εαυτό σας. Από τους λογισμούς θα καταλάβετε σε ποιο βαθμό βρισκόσαστε. Από την γλυκύτητα των λογισμών θα καταλάβετε ότι πορεύεσθε καλά. Αν όμως το βράδυ αισθάνεστε ότι κάτι σας απασχολεί, ψάξτε και θα το βρείτε. Ένας λογισμός μπορεί να μας χωρίσει από τον Γέροντα.

Ενθυμούμαι ότι πήγα ένα Σάββατο στον Γέροντα μου, στον Γερό-Ιωσήφ, για να λειτουργήσω. Την περασμένη Τρίτη έβαλα λογισμό στο νου μου πού ήταν αντίθετος με τον Γέροντα. Κι όμως εγώ είχα δίκιο και όχι ο Γέροντας, όπως φάνηκε στον επίλογο του θέματος. Όταν όμως πήγα, μου λέει: «Παπά, έχεις ένα λογισμό πού σε χωρίζει από μένα. Να το διόρθωσης». Εγώ από την Τρίτη μέχρι το Σάββατο το ξέχασα και ρώτησα τον Γέροντα τι είναι. Μου απήντησε: «Δεν ξέρω. Να ψάξεις σήμερα, χθες, προχθές και θα το βρεις». Πάλι όμως δεν το θυμήθηκα. Αφού έκανα τη Θεία Λειτουργία, θυμήθηκα το λογισμό, ο όποιος ήταν αντίθετος με

τον Γέροντα και στον όποιον εγώ είχα δίκιο. Κι όμως ο Θεός τον Γέροντα βεβαίωσε και όχι τον υποτακτικό.

Αν έρχεται ένας υποτακτικός και σας λέει το λογισμό του, ποτέ να μη τον δικαιώσετε. Έχει βγει από τον Γέροντα. Έγινε ρίψασπις. Να του πείτε να κάνη υπακοή στο Γέροντα. Εκεί πού τον έταξε ο Θεός, εκεί θα σωθεί. Ο Άγιος της Μονής, ο Άγιος Νικόλαος, θα τον σώσει, αρκεί να κάνη υπομονή και υπακοή. Προσέξτε από την αμέλεια, από τη ραθυμία, διότι θα έχουμε κακές συνέπειες. Και μη φεύγετε μακριά από τη σκέπη του Γέροντα. Ο,τι θέλεις να κάνης, να είναι εν γνώσει του Γέροντα. Μη κάνης τίποτε κρυφά.

Εχθές το βράδυ μας πρόσφεραν βερίκοκα. Ενθυμήθηκα και εγώ το δικό μου λάθος. Επειδή έχομε κήπο, είπα σε κάποιον να μου φέρει ένα δενδράκι από τη Θεσ/νίκη. Μόλις πήγα να το φυτέψω, ο Γέροντας μου μου λέει: «Έλα επάνω. Τι κάνεις εκεί; Δεν προκόπτουν έτσι πού τα φυτεύεις». Αυτό ήταν. Δεν ήταν σύμφωνος ο Γέροντας μ' αυτό το όποιον έκανα. Επτά χρόνια ένα λουλούδι έβγαλε. Γιατί ο Γέροντας δεν ήταν σύμφωνος.

Πάρτε το πνεύμα του Γέροντος. «Γέροντα να κάνω αυτό;». Κοιτάξτε ποιο είναι το πνεύμα του Γέροντος. «Κάνε το παιδί μου, έχει ευλογία». Μη φοβάσθε, θα πετύχει. Αν ο Γέροντας φέρει καμιά αντιλογία, παραιτήσου, θ' αστοχήσεις. Όπως εγώ όχι μόνο στην βερικοκιά, αλλά και στις μηλιές. Είχα φυτέψει τρεις μηλιές. Το ίδιο πνεύμα ο Γέροντας: «όλο παλεύεις με τα δένδρα. Δεν σταματάς». Δεν πρόκοψαν καθόλου και αναγκάσθηκα να τις βγάλω. Τα ίδια έπαθα και με τα κλήματα. Όταν ο Γέροντας δεν είναι σύμφωνος μ' αυτό το όποιο κάνεις, να ξέρης ότι θα έχεις αποτυχία. Θέλεις να πετύχει; Βολιδοσκόπησε, ο λογισμός και ή διάθεση του Γέροντα είναι σύμφωνος; Αν ναι, μη φοβάσαι, θα πετύχεις. Αν ο Γέροντας λιγάκι δυσκολεύεται, μη τον βιάζεις. Πατέρες, εκ πείρας σας ομιλώ. Εβίασα τον Γέροντα μου για κάποιο ζήτημα. Δύο χρόνια και πλέον τιμωρήθηκα. Έφτασα στο σημείο να πω ότι όποιος βιάζει τον Γέροντα σε οποιοδήποτε πράγμα πού θέλει ο υποτακτικός και δεν θέλει ο Γέροντας, δεύτερος Ιούδας γίνεται. Από πείρα φαρμακερή σας το λέω.

Ή εξομολόγησης πατέρες, είναι μυστήριο. Ενθυμούμαι ότι έκανα σ' ένα γείτονα ευχέλαιο και όταν γύρισα τη νύχτα με πολέμησε ο πειρασμός, ότι δεν ευλόγησα το ευχέλαιο επάνω εκεί στην ευχή. Τόσο με πολέμησε, ώστε έχασα όλη την αγρυπνία. Στο τέλος αυτής πάω στο διάδοχο του Γέροντος, γιατί ο Γέροντας έλειπε, και του λέω: «Πάτερ Προκόπιε, έχω ένα λογισμό: Νομίζω ότι το ευχέλαιο δεν το ευλόγησα». Μου άπαντα: «Μα πώς δεν το ευλόγησες; Μήπως ένα ευχέλαιο έκανες; Χιλιάδες ευχέλαια κάνουμε εμείς, διότι μας παραγγέλλουν και άπ' έξω. Και μηχανικά οπωσδήποτε θα ευλογήθηκε». Απλώς ο νους μου ήταν άλλου και μου

φάνηκε ότι δεν το ευλόγησα. Μου είπε μάλιστα να περιμένω να έλθη ο Γέροντας. Φεύγοντας εγώ από τον πάτερ-Προκόπιο, πού ήταν αναπληρωτής του Γέροντος, αισθάνθηκα ότι χιλιάδες οκάδες αλυσίδες έπεσαν από πάνω μου. Αυτό μου έκανε ο πειρασμός. Κι αυτό ήταν αποτέλεσμα της εξομολογήσεως.

Πιστέψατε μου, με πείρα σας μιλώ, με ειλικρίνεια σας λέω. Όποιος υποτακτικός φθάση στην τελειότητα της υπακοής, δεν φοβάται Θεό. Ούτε την Κρίση, ούτε τη Δευτέρα Παρουσία. Φοβάται μόνο το πνεύμα του Γέροντα να μη λύπηση. ο Γέροντας είναι ο ορατός Θεός. Λύπησες τον Γέροντα, λύπησες τον Θεό. Ανέπαυσες τον Γέροντα, Ανέπαυσες τον Θεό. Γι' αυτό και οι Άγιοι Πατέρες ήξεραν τι έλεγαν: Υπακοή -ζωή, παρακοή-θάνατος. Δεν θέλει εδώ ούτε μεταλήψεις, ούτε αγώνες, ούτε φιλοξενίες, ούτε νοερές προσευχές. Όλα μπροστά στην υπακοή καταργούνται. Δέκα φορές την ήμερα να μεταλαμβάνεις, αν δεν κάνης υπακοή, προορίζεσαι για την κόλαση.

Ο Καθηγούμενος της Μονής: Συμβαίνει καμιά φορά στις μεταξύ μας σχέσεις από τα πάθη μας και από τον πειρασμό να γεννώνται ψυχρότητες μέσα μας πού συσσωρεύονται και έρχεται μια στιγμή και εκδηλώνονται. Πώς μπορούμε να αγωνισθούμε, ώστε να έχουμε την τελεία αγάπη μεταξύ μας;

Παπα-Εφραίμ: οι Άγιοι Πατέρες το λύνουν το πρόβλημα ως εξής:

Έχεις εσύ τον κήπο σου. Πέταξε ο πειρασμός μια πέτρα. Προσπάθησε εσύ να την βγάλεις. Δεν είναι δύσκολο. Αυτός θα συνεχίζει να πετά δεύτερη πέτρα, τρίτη, πέμπτη, δεκάτη πέτρα. Όποτε θα είναι δύσκολο και σε σένα και στον Γέροντα κατόπιν να σου πετάξει δέκα πέτρες. Πέρασε ένας λογισμός. Αμέσως πήγαινε στον αδελφό να λυθεί. Γιατί το παραμικρό θα μεγαλώσει και θ' αυξηθεί. Για αυτό από την αρχή διόρθωσε το. Να κάνετε δε πάντοτε ταπεινούς λογισμούς μέσα σας: «Εγώ δεν είμαι άξιος ούτε στα πόδια του να προσπέσω». ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος λέει ότι, όταν πάτε να διαβάσετε το ψαλτήρι ή τον κανόνα ή ό,τι δήποτε άλλο, να έχετε την αίσθηση ότι οι άλλοι πατέρες είναι άγγελοι και να πάτε με πολλή ευλάβεια. Και να βάζετε με επίγνωση μετάνοια έχοντας υπ' όψη σας ότι δεν είσθε άξιοι να ζείτε μεταξύ των αγγέλων αυτών. Ποτέ δεν σας πειράζει ο πειρασμός, όταν ταπεινώνεστε. και μη λέτε ποτέ: «Τώρα εσύ θα με διδάξεις;». Ήδη έτσι αρχίσατε κακό δρόμο. ο καλόγηρος αρχίζει με την υπακοή πού αυτή οδηγεί στην ταπείνωση.

Είναι πολύ μεγάλη υπόθεση ν' αναπαύετε την ψυχή του Γέροντα. Έτσι αναπαύετε και την ψυχή του Χριστού. Μια φορά έκανα αντιλογία στον Γέροντα μου και το αποτέλεσμα ήταν να φυγή ο Θεός από μέσα μου. Πόση λεπτότητα έχει ο Γέροντας!

Όταν ήμουν κοσμικός, μαθητής στο Γυμνάσιο, είχαμε μια μέρα διαγώνισμα στα Μαθηματικά (ήμουν καλός μαθητής στα Μαθηματικά). Το πρωί είχα μια προστριβή

με τον πατέρα μου. Στο διαγώνισμα έλυσα το πρόβλημα και βρήκα το αποτέλεσμα να είναι κλάσμα. Όμως μου είπαν ότι πρέπει να βρω τον ακέραιο αριθμό (4). Προς και δύο και τρεις φορές, αλλά πάντοτε έβρισκα το κλάσμα 12/3. Όμως επειδή το πρωί λύπησα τον πατέρα μου, κάτι με εμπόδιζε να σκεφθώ ότι πρέπει να απλοποιήσω το κλάσμα. Και φαντασθείτε, ήμουν κοσμικός.

Αν έχεις ένα λογισμό, πες τον στον Γέροντα και άκουσε τι θα σου πει. Αυτό είναι από τον Θεό. Μπορεί αυτό να σου φανεί στραβό. Όμως δεν είναι στραβό. ο διάβολος τα στριφογυρίζει, για να μην έχουμε αυταπάρνηση, απόλυτη πίστη στον Γέροντα. Αλλιώς, αν επιμένουμε στο λογισμό μας, τότε κρίμα στα έξοδα πού κάναμε να έλθουμε στο Άγιο Όρος.

Ο Καθηγούμενος: ο πειρασμός πολλές φορές μας παγιώνει μέσα μας ορισμένες απόψεις για ορισμένα θέματα και μας τα παρουσιάζει έτσι ότι εμείς έχουμε δίκαιο και οι άλλοι άδικο. και τον κάνουμε μέσα μας πεποίθηση ότι ο Γέροντας και οι άλλοι πατέρες μας αδικούν. Πώς μπορούνε να βγούνε τέτοιες παγιωμένες καταστάσεις από μέσα μας;

Παπα-Έφραίμ: Ολιγόστευσε ή πίστη, ή αυταπάρνηση, ή αγάπη στον Γέροντα. Γι' αυτό και βαλόμεθα άπ' αυτό τον πόλεμο. Όταν όμως πιστεύουμε ότι ο Γέροντας είναι το στόμα του Χριστού, δεν θ' αμφιβάλλουμε. Αλλιώς θα μας έρχονται λογισμοί ότι ο Γέροντας δεν ενήργησε με διάκριση κλπ. Άμα βλέπετε λάθη στον Γέροντα, να ξέρετε ότι εσείς είσθε υπεύθυνοι. Γιατί λιγόστευσε ή πίστη σας σ' Αυτόν. Αν φανερωθεί ή Παναγία και σου πει κάτι, θα Της πεις: «όχι Παναγία μου, δεν είναι έτσι;». Ε φυσικά όχι. Το ίδιο είναι και ο Γέροντας.

Θα μου πείτε: Πώς θ' αποκτήσουμε πίστη και αυταπάρνηση στο Γέροντα μας; Θέλει να βιάσουμε τον εαυτό μας. Θέλει να καλλιεργούμε τέτοιου είδους λογισμούς για τον Γέροντα μας: «Εγώ ήλθα εδώ για να σωθώ δι' ευχών του Άγιου Γέροντα μου. Όταν ο Γέροντας παύση να προσεύχεται για μένα, είμαι για την κόλαση. Η ευχή του Γέροντα θα με σώσει». Έτσι με τέτοιους λογισμούς βασιζεσαι σε καλά θεμέλια. Επάνω σε βράχο. Αν όμως ολιγοψύχησες απέναντι του Γέροντα διότι ο Γέροντας είναι έτσι η αλλιώς δεν είσαι εντάξει. "Αν δε χρονίσει αυτό ένα, δύο, τέσσαρα, πέντε χρόνια, τότε πάει, τελείωσε. Το Γρηγορίου θα το ξεχάσεις. Θα το βλέπεις από μακριά. Για αυτό πάντοτε ν' ακούτε τον πρώτο λόγο του Γέροντα. Σ' όλα τα θέματα, είτε πνευματικά, είτε διοικητικά, είτε οτιδήποτε άλλο. Και πάντοτε, σ' οτιδήποτε κάνετε, να βάζετε και ένα Άγιο πού θα σας βοηθάει σ' αυτό.

Όμως προσοχή: όχι πρώτα τον Άγιο καν μετά τον Γέροντα. Πάντα πρώτα ο Γέροντας. Όταν δεν κάνης υπακοή ούτε ο Άγιος σε βοηθάει. Λέγε πάντοτε πρώτα: «δια ευχών του Αγίου Γέροντα μου». Πήγαινε στη Θεσ/νίκη και παντού, μη φοβάσαι. Μαγειρεύεις; Δι' ευχών του Αγίου Πατρός μου. Κι όπου πάς, να κάνης το

ίδιο. Ξέρετε τι δύναμη έχει; Σύν τω χρόνο θα καταλάβετε πόση δύναμη έχει ή επίκληση της ευχής του Γέροντα. ο Γέροντας έχει δύναμη και στην άλλη ζωή. Μπορεί απ' εδώ να σώσει μια ψυχή πού δεν έζησε καλώς και έχει αμφιβολίες ο Γέροντας μήπως κολάσθηκε ή ψυχή του.

Σάς το λέω με πεποίθηση: ο μοναχός πού κάνει τελεία υπακοή, φθάνει σε κατάσταση απάθειας. όχι μόνο πνευματικός, αλλά και σωματικώς. Προσοχή όμως. όχι υπακοή με ανταλλάγματα. Όπως μια φορά ένας Γέροντας είπε σ' ένα υποτακτικό του να κάνη γλυκό, και εκείνος του απήντησε: «Δεν θα κάνω γλυκό, αν δεν μου δώσεις τα παπούτσια». Έτσι ή καλογερική πέταξε.

Πολύ μας βοηθά στην πνευματική μας ζωή αυτό πού μας παρέδωσε ο Άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης: «Κάθε βράδυ ο μοναχός, όταν πάει να κοιμηθεί, να ελέγχει τον εαυτό του, πώς πέρασε την ημέρα του». Κι αν βρει κανένα λάθος, την άλλη μέρα να μη το επαναλάβει. Κι αν το επαναλάβει, πάλι ν' αγωνιστεί να μη το ξανακάνει. Έτσι ο ιατρός πρέπει να παρακολουθεί τον ασθενή, αλλά και ο ασθενής να παρακολουθεί τον εαυτό του. Όχι μόνο ο Γέροντας να σας παρακολουθεί, αλλά και σεις να παρακολουθείτε τον εαυτό σας Πιστέψατε με, όταν ο άνθρωπος κάνη υπακοή, τέτοια γλυκύτητα έχουν οι λογισμοί, πού λες: δεν θέλω άλλο. Αυτό να βρω στον παράδεισο.

Ο Καθηγούμενος: Σας ευχαριστούμε πολύ. Να ευχηθείτε να έχουμε μετάνοια πραγματική, ταπείνωση, πόθο Θεού, και όπως είπατε, τουλάχιστον ο ζήλος να μη μειωθεί.

Παπα Εφραίμ. Αυτό είναι το κυριότερο. Τουλάχιστον προσπαθήστε να τον διατηρήσετε. Αν τον ελαττώσετε τότε είστε υπο μέμψιν.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ Ο ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΕΤΟΣ 1988. ΑΡΙΘΜΟΣ 13. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β. Ι.
ΜΟΝΗ ΟΣΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ.

Πηγή: agiosdimitrioskouvaras.blogspot.gr